

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 457

van **BART NEVENS**

datum: 25 februari 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Kringlooeconomie - Ecodesign

De Vlaamse Regering wil, getuige het regeerakkoord en de Beleidsnota Omgeving 2014-2019, tegen 2020 belangrijke stappen hebben gezet richting een kringlooeconomie met een zo beperkt mogelijke impact op milieu en natuur.

Vermits 80% van de volledige milieu-impact van producten ingebakken zit bij het ontwerp, wordt onder meer ingezet op ecodesign.

1. Welke initiatieven heeft de minister reeds genomen met betrekking tot het stimuleren van ecodesign? Welke middelen werden hiervoor deze legislatuur vrijgemaakt?
2. Welke stakeholders betreft de minister bij het promoten en verder implementeren van ecodesign?
3. Welke knelpunten ondervindt de minister?
4. Kan de minister een overzicht geven van een aantal quick wins die er op korte termijn gerealiseerd zullen worden met betrekking tot ecodesign?

ANTWOORD

op vraag nr. 457 van 25 februari 2016

van **BART NEVENS**

1. Ecodesign is al een thema in het afvalpreventiebeleid. Vandaag is alle info over ecodesign samengebracht op www.ecodesignlink.be dat zich positioneert als het trefpunt voor al wie actief is op vlak van duurzame productinnovatie. Het brengt de OVAM-instrumenten zichtbaar en toegankelijk bij elkaar en wil de OVAM positioneren als een samenwerkingspartner voor alle actoren in de levenscyclus van producten. Drie kernactiviteiten zijn: informeren en sensibiliseren, het voeren van innovatief onderzoek en proefprojecten vanuit een sterke link met de behoeften en de feedback van de doelgroepen, en het uitbouwen van een netwerk via samenwerkingsverbanden.

Inzake instrumenten is er de Ecolizer, een ecodesign ontwerptool die zich richt tot alle ontwerpers en bedrijven die de milieu-impact van hun producten willen kennen en aanpakken. Sinds vorig jaar is de Ecolizer online beschikbaar. De OVAM SIS Toolkit trekt het verhaal breder. Het is een omvattend ontwerpinstrument om duurzaamheidsprincipes te integreren in innovatie- en designprocessen, een instrument dat bedrijven helpt de waarde-creatie te vergroten. SIS staat voor 'Sustainable Innovation System'. Het gebruik kan ondersteund worden door OVAM-gecertificeerde consultants. De OVAM Ecodesign Award PRO wordt ondertussen voor de negende keer uitgereikt samen met Design Vlaanderen binnen de Henry van de Velde prijzen. De OVAM Ecodesign Award voor studenten viert dit jaar zijn tiende editie en wordt telkens georganiseerd in nauwe samenwerking met 4 ontwerphogescholen en -universiteiten waarmee de OVAM ook een samenwerkingsverband afsloot.

Om ecodesign te integreren in opleidingen en de curricula binnen het Vlaamse hoger onderwijs werd de Ecodesign in Hoger Onderwijs (EHO)-kit ontwikkeld. De EHO-kit biedt een concreet werkpakket aan docenten, professoren, opleidingscoördinatoren en opleidingsraden om ecodesign te integreren in de opleidingen van het hoger onderwijs. Dit jaar wordt de EHO-kit uitgebreid voor economische richtingen. Specifiek voor de ecodesign-werking van de OVAM wordt jaarlijks 2,5 VTE ingezet, een communicatiebudget van 100.000 euro en een onderzoeksbudget van 70.000 euro.
2. De OVAM was tot voor kort lid van het Design Platform Vlaanderen (DPV), samen met 7 andere design-organisaties. Het DPV is ondertussen herzien, maar de partnerships met de designorganisaties lopen verder. Het gaat daarbij om Flanders DC en Design Vlaanderen, Flanders Fashion Institute, Antwerp. Powered By Creatives, IDE, Designregio Kortrijk, Ministry of Makers en Flanders Inshape (nu onderdeel van de Antwerp Management School).

Voor de doelgroep onderwijs wordt nauw samengewerkt met LNE Ecocampus en de Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs.

Ook Europees wordt ingezet op partnerships. De OVAM is founding partner van het European Network of Ecodesign Centers. De oprichtende centra zijn respectievelijk Ecodesign Centre (Wales), OVAM (Vlaanderen), Effizienz-Agentur (Noordrijn-Westfalen), Pôle Eco-conception (Rhône-Alpes) en Ihobe (Baskenland). Het platform richt zich in de eerste plaats op ecodesign voor kmo's.
3. De ecodesign-activiteiten richten zich in hoofdzaak op het sensibiliseren en informeren van een bepaald doelpubliek. Het gaat om een preventiebeleid binnen de

gewestelijke bevoegdheden. Causale verbanden tussen een individuele preventie-actie en het effect ervan zijn moeilijk vast te stellen. Het is dus niet altijd mogelijk om een directe, meetbare, zichtbare impact van dit beleid op te maken. Wel is door onderzoek aangetoond dat acties die ingrijpen op de ontwerpfase, veel meer effect op het product doorheen zijn levensloop hebben en ook minder kostelijk zijn dan acties in de verdere levenscyclus.

Een ander knelpunt is dat het opleggen van materiaalcriteria en invloed uitoefenen op het ontwerp van producten een Europees verhaal is. We zetten daarom in op de aanpassing van de Europese regelgeving en volgen nauwgezet het pakket Circulaire Economie van de Europese Commissie op. Dit gebeurt ook in samenwerking met de federale collega's, vermits productnormering een federale bevoegdheid is. De concrete ervaring bij de OVAM met ecodesign maakt echter dat we actieve en nuttige input kunnen leveren.

Bijna alle producten die op onze markt komen, worden in het buitenland ontworpen en geproduceerd. Bijgevolg is het moeilijk om ecodesign criteria voor deze producten op te stellen voor de Vlaamse markt. Daarom zal de OVAM in 2016 inzetten op een aantal sleutelproducten. Met sleutelproducten bedoelen we producten met een verwachte hoge milieu-impact die een dominante positie hebben op de Vlaamse markt, maar die tegelijk toegankelijk zijn omdat de beslissers in België of zelfs bij één bepaald bedrijf zitten.

4. Een quick win die al jaren loopt, is de organisatie van de Ecodesign Awards. De laureaten van de OVAM Ecodesign Award PRO komen met hun ontwerp sterk in beeld, wat een directe impuls geeft aan hun succes. Laureaten in de categorie "product in ontwikkeling" maken veel kans om hun ecodesign product versneld op de markt te brengen. Dit geldt ook voor de laureaten van de OVAM Ecodesign Award voor studenten.

Op korte termijn zien we volgende quick wins:

- De OVAM SIS Toolkit werd niet ontwikkeld met het oog op studenten, maar toch zijn de principes die de tool hanteert, interessant voor studenten. Voor het academiejaar 2015-16 zullen workshops aangeboden worden binnen het Vlaamse hoger onderwijs. Er zijn reeds 8 workshops gepland dit voorjaar.
- Er wordt ingezet op 2 VLAJO (Vlaamse Jonge Ondernemingen vzw). Innovatiekampen dit academiejaar, gelet op het succes van de vorige editie. Het gaat daarbij om een nauwe samenwerking met VLAJO. Via hun format van Innovatiekamp wordt een ecodesign challenge aangepakt.
- De OVAM werkt onder de naam 'Fashion Flows' samen met de Stad Antwerpen om mode circulair te krijgen. Experimenten werden gestart, waarvan enkele, zoals een kledingbibliotheek, binnenkort effectief het levenslicht zien. Via ronde tafels met experts werd kennis vergaard om een online tool voor mode-ontwerpers en consumenten te ontwikkelen, namelijk de Close the Loop. Dit jaar zal sterk worden ingezet op communicatie en campagnes om de consument en ontwerper te sensibiliseren rond duurzame mode. Er wordt nu bekeken of het Vlaams Materialenprogramma hierin een coördinerende rol kan opnemen.